

правил, а вивчення тих наукових основ, з яких правила витікають. Тому вивчення теорії технологічної освіти, засвоєння навичок її творчого застосування на практиці набуває для сучасного вчителя особливої актуальності. Це матиме позитивний вплив на розвиток творчої ініціативи учителя, не забуваючи при цьому, що у навчанні, як і в будь-якому трудовому процесі, є багато стандартних, типових ситуацій, де необхідно діяти, дотримуючись правил.

УДК 37.091.313

СУТНІСТЬ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Карасьова Світлана Василівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В.. Короленка
м. Полтава

Анотація. Стаття присвячена аналізу сутності проектно- технологічної діяльності, яка інтегрує всі види сучасної діяльності людини: від появи творчого задуму до реалізації готового продукту

Ключові слова: технологічна освіта, проєкт, технологія навчання.

Останнім часом у всьому світі спостерігається загальна спрямованість на гуманізацію освіти, що знаходить своє відображення в орієнтації процесу навчання на розвиток особистості учня. Постіндустріальне суспільство зацікавлене в тому, щоб громадяни були здатні самостійно, активно діяти, приймати рішення, гнучко адаптуватися до умов життя, що стрімко змінюються.

У зв'язку з цим, трудова підготовка в сучасній загальноосвітній школі має бути гнучкою і пристосованою до технічних, економічних, соціальних потреб суспільства та спрямованою на те, щоб допомогти випускникам середніх закладів освіти у професійному самовизначенні, оволодінні методами творчої діяльності в умовах ринкової економіки і на зміну фактично ремісничому, тренувальному трудовому навчанню має прийти процес формування та розвитку творчої ініціативи, творчого пошуку, трудова діяльність учнів повинна бути наповнена інтелектуальним змістом, уроки трудового навчання створюватимуть реальні умови для реалізації індивідуальних можливостей особистості кожного учня.

Все це вимагає нових підходів до методики трудового навчання, яка має на меті забезпечити підготовку учнів до трудової діяльності у різних сферах виробництва та домашньому господарюванні, дати учням загальні відомості про основи виробництва, сучасну техніку, технології, процеси управління, основні групи професій та вимоги професій до людини; залучити учнів до творчо-інтелектуальних і технологічних робіт; сформувати навички розв'язання творчих практичних завдань.

Провідним напрямом реалізації нового змісту трудового навчання, як підкреслено в Державному стандарті освітньої галузі „Технологія”, є проектно- технологічна діяльність, яка інтегрує всі види сучасної діяльності людини: від появи творчого задуму до реалізації готового продукту. Проектно- технологічний підхід дає можливість реалізувати варіативність у змісті трудової підготовки, тобто уникнути жорсткої регламентації наповнення змісту навчальної діяльності учнів. Новий зміст трудового навчання, що ґрунтується на засадах проектно-технологічної системи, базується на гнучкій організації процесу навчально-трудої діяльності учнів, де пріоритет належить засобам активного навчання і сучасним педагогічним технологіям, до яких відносять і проектну технологію.

Проектна технологія - практика особистісно орієнтованого трудового навчання в процесі навчально-трудої діяльності учня, на основі його вільного вибору та з урахуванням інтересів. У свідомості учня це має такий вигляд: „Все, що я пізнаю, я знаю, для чого мені потрібно і де я можу ці знання застосувати”. Для педагога - це прагнення знайти розумний баланс між академічними і прагматичними знаннями, уміннями та навичками.

В основі проектної технології лежить розвиток пізнавальних навичок учнів, унікальності та самобутності кожного школяра, його творчого мислення, пізнавальної самостійності, наполегливості, творчості, спрямованості на кінцевий результат, уміння самостійно конструювати свої знання й орієнтуватися в інформаційному просторі, що дозволяє кожному учневі будувати власну освітню траєкторію.

Проектне навчання орієнтоване перш за все на самостійну навчально- трудову діяльність учнів - індивідуальну, парну або групову, яку учні виконують протягом визначеного відрізка часу.

Технологія проектування передбачає розв'язання учнем або групою учнів якої-небудь проблеми, яка передбачає, з одного боку, використання різноманітних методів, засобів навчання, а з другого - інтегрування знань, умінь з різних галузей науки, техніки, творчості.

Результати виконання проектів повинні бути відчутні: якщо це теоретична проблема, то конкретне її рішення, якщо практична - конкретний результат, готовий до впровадження. Проектна технологія передбачає використання педагогом сукупності дослідницьких, пошукових, творчих за своєю суттю методів, прийомів, засобів.

Таким чином, суть проектної технології - стимулювання інтересу учнів до певних проблем, які передбачають володіння визначеною сумою знань, та через проектну діяльність, яка передбачає розв'язання однієї або цілої низки проблем, показ, практичного застосування надбаних знань. Від теорії до практики, гармонійно поєднуючи, академічні знання з прагматичними дотримуючись відповідного їх балансу на кожному етапі навчання.

Метою проектування на уроках трудового навчання є створення педагогом таких умов під час освітнього процесу, за яких його результатом і індивідуальний досвід творчої проектно-технологічної діяльності учня.

До цього часу немає точного і загальноприйнятого визначення суп проекту. Одні педагоги вкладають в це поняття більш, інші - менш широкий зміст.

Термін „проект” - „progetto” італійською, „projet” французькою, „projed” німецькою та „projest” англійською - використовувався для означення освітнього навчального прийому. Звернемося до словників. Одні з них вказують на те, що проект - це кинутий вперед задум, інші - як як сукупність документів, як це прототип, ідеальний образ передбачуваного або можливою об'єкта, стан; в деяких випадках - план, задум будь-якої дії тощо.

Термін „проект” часто пов'язують із поняттям „проблема”. Проект як проблема „може означати справжню ситуацію творчості, де людина пересі й бути просто власником ідей, відмовляється від свого, приватного, щоб отримати шанс натрапити на щось інше, наповнитися ним, виявити його в своїй творчості”. Розв'язання проблеми передбачає, з одного боку, використання сукупності різноманітних методів, засобів навчання, а з іншого, - необхідність інтегрування знань, умінь застосовувати знання з різних галузей науки, техніки, технології.

Саме таке тлумачення проекту відкриває широкі можливості для його використання в освітньому процесі. Проект - це спеціально організований вчителем і самостійно виконуваний учнями комплекс дій, що завершується результатом, створенням творчого продукту. Щоб домогтися такого результату, необхідно навчити дітей самостійно мислити, знаходити і вирішувати проблеми, залучаючи з цією метою знання з різних галузей, уміння прогнозувати результати і можливі наслідки різних варіантів рішення, здатність встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Перелік використаної літератури

1. Єрмаков І. Г. На шляху до школи життєвої компетентності: проектний підхід / І. Г.Єрмаков // Метод проектів : традиції, перспективи, життєві результати. - К.: Департамент, 2003. - С. 16.
2. Коберник О.М. Теорія і методика психолого-педагогічного проектування виховного процесу в школі / О.М.Коберник. - К. : Науковий світ, 2001.-199 с.